РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер, 11-го цьвітня 1918. Ч. 43. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, April 11, 1918. No. 43.

„КРІЗА ЩЕ НЕ МИНУЛА", ЗАЯВИВ ЛЛОЙД ДЖОРДЖ.

Слота спинила у Франції воєнні операції на більші розміри.

В Смоленську мали розпочати ся мирові переговори між Україною і Москвою.

Критичне положенє на далекім сході. -- Ленін грозить Японії війною.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ.

Смоленск місцем мирових переговорів.

ЛОНДОН, 7. цьвітня. — Бездротна телеграма, яку одержано нині з Петрограду, доносить, що міністер заграничних справ, Чічерін, відповідаючи німецькому правительству дотично мирових переговорів російського правительства з Україною, зложив отсю заяву:

„Правительство російської републики, будучи приневоленим заключити мировий договір з Українською Центральною Радою і народними міністрами, беручи на увагу ультимат з дня 2. лютого і услівя мирового договору, заключеного в Берестю Литовськім, пропонує місто Смоленск на місце мирових переговорів".

Чічерін заявив, що російське правительство не веде боротьби проти Української Народної Републики, але що боротьба вела ся між двома партіями на Україні.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ МОСКВОЮ І УКРАЇНОЮ РОЗПОЧАЛИ СЯ.

ЛОНДОН, 10. цьвітня. — **Російський урядовий звіт подає, ЩО РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО РОЗПОЧАЛО МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ З УКРАЇНСЬКОЮ ЦЕНТРАЛЬНОЮ РАДОЮ.**

КАТЕРИНОСЛАВ ЗАНЯТО ПІСЛЯ ЗАВЗЯТОЇ БИТВИ.

ПЕТРОГРАД, 7. цьвітня. — **Українські і німецькі війска заняли Катеринослав після завзятої битви. Війска „українського савета" ставили розпучливий опір.**

УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА 30 ВЕРСТВ ВІД ХАРКОВА.

Місцевий харківський савет утік з міста.

ПЕТРОГРАД, 8. цьвітня. — **Німецькі і українські війска находять ся у віддаленю 30 верств від міста Харкова. Місцевий савет опустив місто.**

ХАРКІВ В РУКАХ УКРАЇНЦІВ.

ЛОНДОН, 10. цьвітня. — **Телеграма бюра Райтера з Петрограду доносить, що російське большевицьке правительство одержало вісти, які подають, ЩО НІМЦІ І УКРАЇНЦІ ЗАНЯЛИ МІСТО ХАРКІВ.**

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Post master at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

„КРІЗА ЩЕ НЕ МИНУЛА", — ЗАЯВИВ ЛЛОЙД ДЖОРДЖ.

ЛОНДОН, 9. цьвітня. — **Англійський премієр, Ллойд Джордж, промовляючи нині пополудни в палаті послів, заявив, що критична хвиля ще не проминула.**

„Доля британської Імперії, Европи і свободи цілого сьвіта є зависима від остаточного висліду теперішної битви", заявив англійський премієр, домагаючи ся рівночасно як найбільшого пожертвованя зі сторони народу.

„Як довго не мине головний удар — говорив дальше премієр — є трудною річию точно сказати, що властиво стало ся".

З початком битви німецька сила на західнім фронті була рівна силі аліянтів. Длячого армія ген. Гофа (5. англійська армія в околиці Ст. Кантен) розпочала відворот, заявив дальше Ллойд Джордж, годі нині про се говорити, як довго не є точно звісні всі подробиці.

Премієр заявив, що число полонених і здобутих гармат є в німецьких звітах значно переборщене. Всі втрати, як в людях так і гарматах, заступлено резервами.

„Я є певний, що наші війска будуть знова рівні щодо сили з неприятелем в найблизшім бою" сказав премієр.

Найважнійшим успіхом під теперішну пору є іменоване ген. Фоша головним командантом всіх війск аліянтів.

Положене було найбільше критичне тоді, коли неприятель переломив боєвий фронт, відділюючи трету армію від пятої, але знаменито переведений відворот англійської армії виратував цілу ситуацію.

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ 2.000 ФРАНЦУЗІВ НА ПОЛУДНЕ ВІД РІКИ ОАЗ.

БЕРЛІН, 8. цьвітня. — Німецький урядовий звіт звучить:

„На боєвім фронті по обох сторонах ріки Соми воєнні операції були обмежені до перестрілки артилерії. Місцеві напади Англійців в околиці ліса Гангар і напади Французів в околиці Грівесн відбито з тяжкими втратами для неприятеля.

„Вчера наші війска продовжали наступ проти Французів на полудне від ріки Оаз і відперли їх поза ріку Алет, занявши місцевости Пієрманд і Фолембрі. Французькі колюмни, уступаючи в напрямі Бішанкур, дістали ся під огонь наших машинових крісів і потерпіли дуже тяжкі втрати. **Число полонених Французів зросло на поверх 2.000.**

„Капітан Ріхтгофен зістрілив вчера 77-мий і 78-мий з ряду ворожий літак".

ТЯЖКЕ БОМБАРДОВАНЄ ЗАПОВІДАЄ НОВИЙ НАСТУП НІМЦІВ.

ПАРИЖ, 8. цьвітня. — **Через цілу ніч і нині рано тяжкі німецькі гармати острілювали сильно в ріжних місцях становища англійських війск здовж цілого боєвого фронту.**

На північ від ріки Скарп і на полудне від ріки Сом Німці розпочали незвичайно сильний гарматний огонь, що каже здогадувати ся близкого наступу. Однак до години 8-ої рано німецька піхота не переводила нападів.

Останної ночи німецькі гармати були особливо чинними понизше Соми в околиці Вілєр-Бретоне (8 миль від Амєну). Нині досьвіта німецькі гармати отворили огонь на становища, положені на полудневий захід від ліса Гангар. В годину пізнійше бомбардованє поширило ся й на становища Французів.

Слота спиняє воєнні операції на більший розмір.

ПАРИЖ, 9. цьвітня. — Після останних рапортів, які одержано з поля битви, положенє не змінило ся. Небо вкрите чорними хмарами. Дороги і воєнний терен перемінили ся в багна. Від часу до часу перепадає ще дощ. Так було вчера і нині в ночи. **Терен є покищо для воєнних операцій на більші розміри непригожий.**

НІМЦІ РОЗПОЧАЛИ НОВИЙ НАСТУП НА ПІВНІЧ ВІД АРРАС.

ЛОНДОН, 9. цьвітня. — Урядовий англійський звіт звучить:

„Нині рано по сильнім бомбардованю наших становищ на боєвім фронті, почавши від каналу Ля Басе аж до Арментіє, неприятельські війска розпочали наступ проти становищ наших і португальських війск.

„Неприятелеви, який скористав з густої мраки, вдало ся вдертись в становища аліянтів в околиці Нев Шапель, Фокісар і Кардонері. По тяжкій битві, яка тривала цілий день, неприятель приневолив португальські війска в центрі, а наші на обох крилах, уступити назад над ріку Ліс. **Неприятель заняв дві місцевости, Рішбург і Левенті. Завзята битва триває дальше".**

НІМЦІ ДОНОСЯТЬ ПРО УСПІХИ НА ПІВНОЧИ І НА ПОЛУДНИ.

БЕРЛІН, 9. цьвітня. — Німецький урядовий звіт звучить:

„На північ від каналу Ля Басе наші війска переломили становища англійських і португальських війск.

„По обох боках ріки Соми відбуваєть ся перестрілка артилерії.

„На полудневім березі ріки Оаз наші війска прогнали Французів на другий бік каналу Оаз-Есн між Кусі-ле-Шато і Бранкур".

Болгарські і турецькі війска в дорозі до Франції.

ПАРИЖ, 7. цьвітня. — **Вісти доносять про прибутє болгарських війск до Мангайм і турецьких війск до Штрасбурга.**

Австрійські часописи величають ся, що австрійська артилерія від початку теперішного наступу є чинна. Часописи додають, що тирольські стрільці і давні випробувані полки австрійські є вже готові, щоби взяти участь у великій битві поруч Німців, однак доси не було нагоди переконати ся, чи дійсно австрійські війска брали вже участь в битві у Франції.

Ген. Гінденбург каже, що треба ждати.

АМСТЕРДАМ, 8. цьвітня. — Карло Розпер, кореспондент берлінської часописи „Льокаль Анцайгер", доносить, що ген. Гінденбур, здаючи звіт німецькому цісареви про перебіг наступу, який розпочав ся дня 21. марта, зробив отсю заяву:

„Ми мусимо ждати. Битва се жиюча істота. Мусимо полишити досить часу, щоби все дозріло. Наш плян зроблений на великі розміри. Наша праця буде успішна. Се вимагає однак часу".

В Росії:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЦІЛКОВИТА НЕЗАВИСИМІСТЬ СИБІРИ ВІД РОСІЇ.

Небавом має бути утворене нове протибольшевицьке правительство.

САН ФРАНЦІСКО, 8. цьвітня. — Телеграми з Токіо (Японія) доносять, **що небавом наступить утворене зовсім независимої російської републики на Сибіри.**

Нова сибірська република буде мати свій тимчасовий осідок свого правительства в Харбіні. Правительство сеї републики буде складати ся зі всіх протирадикальних, протибольшевицьких елементів російських на Сибіри.

Нова република буде противити ся рабункам, мордованю і грабленю, які мають місце, як довго контроля спочиває в руках большевиків. Перші зусиля нової російської републики будуть посьвячені для вичищеня території на схід від Байкальського озера з большевиків. Коли се дасть ся осягнути, тоді такасама акція розпічнеть ся дальше на захід в напрямі Уралю здовж сибірської зелізниці.

Японія не зрекла ся своєї гадки щодо інтервенції на Сибіри. Після поглядів, які панують в Токіо, Японія вишле армію на Сибір, але доперва тоді, коли нинішний японський кабінет буде повалений і на його місце утворений новий кабінет коаліційний.

Кріза на далекім сході.

МОСКВА, 8. цьвітня. — Ціла російська преса виступила в острий спосіб проти висадженя японських війск у Владивостоці. Вона обжаловує Японію, що вона хоче знищити російську революцію, охоронити економічні інтереси заграниці і непозволити революції поширити ся у західній Европі.

Правительство дало приказ війскам відіхати до Владивостоку. У Владивостоці прийшло до демонстрацій пролетаріяту проти буржуазії.

Міністер загр. справ, Чічерін, вніс протест до представників аліянтів проти висадженя війск у Владивостоці, заявляючи, що такий крок є нарушенем російської суверенности і може потягнути за собою непредвиджені наслідки.

Ленін грозить Японії війною.

МОСКВА, 8. цьвітня. — Николай Ленін, большевицький премієр, виголосив нині промову, в якій заявив, що заходить **можливість виповідженя війни Японії в злуці з висадженем її війск у Владивостоці.**

60.000 німецького війска на Сибіри.

ЛОНДОН, 9. цьвітня. — Хоч російське правительство свого часу заперечило вістку про істноване на Сибіри армії, зложеної з полонених Німців і Австрійців, нинішні вісти, які надійшли з Харбіну через Токіо, доносять, **що в Томску находить ся 60.000 армія з німецьких полонених, яка є призначена до воєнних операцій на далекім сході.**

Казанська губернія проголосила себе самостійною републикою.

ЛОНДОН, 9. цьвітня. — **Казанська губернія проголосила себе самостійною републикою.**

Як се доносить кореспондент з Петрограду, проголошене відбуло ся на конгресі селянських депутатів. Конгрес повідомив про се раду народних комісарів.

(Казанська губернія лежить над Волгою. Її столицею є місто Казань, положене над рікою Казанкою. Населене губернії становлять в половині Москалі, в половині Татари. Казанська губернія обнимає простір 24.000 квадратових миль).

В Італії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АВСТРІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬ СЯ ДО ВЕЛИКОГО НАСТУПУ ПРОТИ ІТАЛІЇ.

Генерал Макензен має обняти головну команду.

ВАШІНГТОН, 8. цьвітня. — **Вісти, які одержав департамент війни, кажуть здогадувати ся, що наступ неприятеля на італійськім фронті є вже приготовлений та що довго не треба буде на нього ждати. Таксамо не буде жадною несподіванкою, коли ген. Макензен, який свого часу зломив Сербію і Чорногору, а відтак Румунію, обійме головний провід над війсками проти Італії.**

Штабовий офіцир, який вже через довший час слідить рух війск неприятеля на обох західних фронтах, заявив, що щораз то нові величезні війска центральних держав прибувають на західні фронти та що центральні держави мають подостатком війска і амуніції, щоби розпочати наступ на обох фронтах (французькім і талійськім) рівночасно.

Від часу упадку Росії і Румунії було питанєм лише короткого часу, щоби неприятель нагромадив свої війска проти Італії і Франції.

Наступ проти Італії розпічнеть ся на заході.

ВАШІНГТОН, 8. цьвітня. — **Урядові телеграми з Риму стверджують, що розпочатє наступу австро-німецьких війск проти Італії залежить виключно від погоди.**

Італійський генеральний штаб надієть ся, що наступ розпічне армія під командою ген. Гецендорфа, яка находить ся на західнім крилі боєвого фронту. Її задачею буде зійти з гір на рівнину та заняти промислову частину Італії, в якій лежить майже весь воєнний промисл Італії.

Австрійці нагромаджують в тій части боєвого фронту (на захід від озера Гарда) головні свої війска. Рух війск за австрійським боєвим фронтом треба вважати за дійсний а не за удаваний, який мав би на ціли ввести в блуд італійський генеральний штаб.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.

BOHDAN DUTKEWYCH, Managing editor.

NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Українсько-московські переговори.

Бездротна депеша з Петрограду доносить, що теперішний большевицький „комісар" заграничних справ, Чічерін, сказав:

„Правительство російської (московської) републики, змушене заключити мировий договір з Українською Центральною Радою і народними міністрами, з уваги на ультимат з 15-го лютого с. р. і на берестейський договір, предкладає зачати мирові переговори в Смоленску (на Білоруси)".

Ся телеграма вказує, що вже „народні комісарі" змінили свій „погляд". Ще недавно ішли війною проти У. Ц. Ради і міністерства, нею назначеного, а ледви кілька днів тому назад відбула ся в Москві парада читаня проклямації большевицькою мандрівною „українською" радою, якій „комісари" відповіли, що „признають" її яко „власть" над Україною. А нині вже змінились „камісари", — вже признають У. Ц. Раду. Правда, признають вони з конечности, бо вже не мають сили перефорсувати „власти" своєї ради, але се тільки показує, що до большевиків ніщо не промовить, лиш одна сила. Вони знають, що У. Ц. Рада переважно соціялістична та що український міністерський кабінет зовсім соціялістичний, але що-ж, коли не московсько-большевицький, який би піддавав ся комісарським приказам з Москви. На українське соціялістичне правлїнє на Україні вони не хотіли згодитись поти, поки не переконались, що мусіли.

Своїх попихачів з мандрівної большевицької московсько-польсько-жидівської ради вони лишили на леді, разом з тою „властию", якою кілька днів тому наділили їх підчас паради в Москві.

Українсько-литовська границя?

Лондонський тижневник „Ню Юроп" з 14. м. м. містить статї про німецькі пляни на сході. Між иншим в тих плянах подає він і викроєнє нової литовської держави, яка мала би сягати границею аж до України. Ся українсько-литовська границя була би в давній ґродненській ґубернії.

Ґродненська ґубернія — се гранична територія, в якій стикають ся чотири народи: Українці, Білорусини, Литовці і Поляки. Найбільше в Ґродненщині є Білорусинів, потім Українців; Литовців є лише трохи на півночи, а Поляки там є лише яко кольоністи, головно в західній части ґубернії.

По справедливости українсько-литовської границї не повинно бути, бо в Ґродненщині Білорусини відділяють Україну від Литви, але — як каже автор статї — Німеччина, яка хоче мати Литву під своїм панованєм, не зважає на права білоруського народу, але хоче викроїти часть білоруської територї і влучити до Литви, аби мала коридор через Литву на Україну.

Крім того Німеччина плянує — пише автор статї в „Ню Юроп" — також віддати часть білоруської Ґродненщини Польщі, нібито в нагороду за те, що Німеччина загорне часть Польщі для себе.

Загалом сей простір, який мала би забрати від Білоруси Литва і Польща, не дуже великий, але в кождім разї се є кривда для білоруського народу, котрий тепер не має доволї сили, аби станути в обороні своїх прав.

Українці не відносять ся ворожо до Литовців; противно — оба народи ставлять ся до себе приязно, але український нарід не желає собі, аби ся приязнь мала закріплюватись коштом третого народу.

Справа аґрарної реформи у східній Галичині.

На надзвичайнім українськім зїздї, який відбув ся з початком біжучого року у Львові при співучасти 150 делеґатів повітових орґанізацій, 13. парляментарних і 7 бувших соймових послів, крім державно-політичної дискусії обговорювано також справу вивласненя великої земельної посілости у східній Галичині і порішено — як доносять польські часописи — розпочати боротьбу о зреалізоване сього постуляту.

Справу реферував адвокат др. Степан Баран. Починаючи свої виводи ще від подій XV. віку, він подав останну статистику великої і малої власности у східній Галичині і прийшов до заключеня, що тому, що нема надії, аби польська велика власність хотіла добровільно розпарцелювати ся, тому треба вхопити ся енерґічного средства, яким є примусове вивласнене великої земельної посілости на користь селян.

„Военні досьвіди — говорив др. С. Баран — виказали тепер висшу господарську і суспільну вартість хлопської посілости над панською, і то під кождим оглядом. З тих досьвідів користають уже ріжні европейські держави, в котрих ще переховала ся велика власність на більші розміри, і приготовляють реформи, щоби її знести. Найрадикальнїйше поступила Україна і Росія, бо там одним замахом скасовано приватну власність землї, і то без найменьшого відшкодованя, і віддано її до користуваня тим, які власними руками будуть її управляти. Що більше, українське правительство своїм універзалом знесло велику земельну власність, оставляючи однак хлопську власність ненарушеною. Панська земля має перейти на власність селян, а ліси, ріки, озера і копальні на власність держави.

„Наша партія визнає аґрарну справу в той спосіб, що жадає примусового викупу усеї великої земельної посілости, і рільну землю віддати на власність селян, які власними руками працюють на ріли, а ліси, стави і копальні передати державі. Справа земельної реформи у східній Галичині є найбільше пекучою ще й тому, що тут суспільні противенства на селї загострює факт, що більша власність є на загал в польських руках.

„Перепровадженє земельної реформи в практиці після нашої програми є в Австрії у теперішних услівях неможливе, бо Австрія не здобудеть ся на радикальну аґрарну реформу, а в будучій польській державі про се не мож буде і думати. Така реформа є можлива до переведеня лише в українській державі або в українській провінції із законодатною компетенцією в аґрарних справах. Се — кінчив др. С. Баран — змушує нас до тим горячійшої боротьби о сповнене нашої національно-політичної програми".

З виводами д-ра С. Барана згодив ся ряд инших бесідників, між ними посол др. Лев Левицький, секретар „Сільського Господаря" Василь Струк та інжинїр Андрій Корнелля.

Ухвалено резолюцію, взиваючи Народний Комітет, аби в порозуміню з українською парляментарною репрезентацією й українськими господарськими орґанізаціями заняв ся скликанєм анкети для виготовленя аґрарної реформи після української програми.

Виданя Української Ради в Америці.

I. Часопись „Ukraine".

При кінци минулого року на засіданю екзекутивного комітету У. Ради постановлено видавати часопись в анґлїйській мові п. з. **Ukraine** і поручено се видавництво редакційному комітетови, в склад якого увійшли: о. Олександер Павляк, Володимир Лотоцький і Богдан Дуткевич. Видавництво мало спершу зачатись з новим роком, однак комітет мусів відложити його на якийсь час з технічних причин. Щойно з початком цьвітня можна було приступити до виданя і **власне тепер появив ся вже перший випуск сього видавництва.**

Перше число, яке вже росилаєть ся, обіймає три аркуші друку і має характер майже чисто інформаційний. Редакційний комітет старав ся передівсїм подати **добрі, точні і всесторонні інформації про український нарід і теперішний рух на Україні.** Як звісно, тепер про українську справу пише преса, що виходить в анґлїйській мові в Америці і в Европі, дуже богато, але рідко коли можна подибати безсторонні і правдиві інформації. Причиною того є передівсїм се, **що ту пресу не інформують Українці, але чужинці, і то нерідко навіть вороги нашого народа.** Отже метою нашого видавництва буде передівсїм подавати пресі, що виходить в анґлїйській мові, **інформації про українську справу з української сторони.** Се перша річ. Дальшою задачею буде — інформувати безпосередно полїтиків, послів, письменників і т. д. Крім того — дати наше видавництво до бібліотек і шкіл і т. д.

З уваги на сї мотиви редакційний комітет вважав за відповідне видати перше число, котре є майже зовсім інформаційне, **рівночасно з видачею книжки проф. д-ра Степана Рудницького п. з. Ukraine,** аби оба виданя розсилати разом так, щоби дати читачеви як найбільше всесторонні відомости про український нарід і його змаганя до повної свободи.

* * *

Сподїваємо ся, що кождий з Українців в Злучених Державах і в Канаді, хто знає анґлїйську мову, замовить перше українське видавництво в анґлїйській мові, передівсїм для себе, а **крім того кождий сьвідомий Українець купить більше число примірників для роздачі знакомим Американцям і Канадійцям.** Се буде з його сторони маленька прислуга, але як се зроблять тисячі Українців, то се буде велике дїло для поінформованя Америки про наш нарід.

Зміст 1-го зошита часописи **Ukraine** такий:

Introduction. — The Evolution of the Ukrainian Problem. — The Ukrainian Central Rada. — The International Status of Ukraine. — Terms of Peace Made by Ukraine. — Diary of the Peace Negotiations. — The Peoples' Congress in Kiev.—The National Policies of Ukraine. — The Bolshevik Elements in Ukraine. — Why Ukraine Called to Germany. — Ukraine and Russia. — The Foundation of the Ukrainian People's Republic. — Ukrainians in the Caucasus. — Political Parties in Ukraine. — Michael Hrushevsky. — Vladimir Vinnichenko. — The Protest of the Ukrainian Representatives in the Austrian Parliament Against Annexation of Ukrainian Territory to Poland. — Austro-Polish Attempt at the Rights of the Ukrainian People. — The Ukrainians Are Opposed to an Annexation of Galicia to Poland. — The Ukrainian Province in Kholm. — The Territory of the Ukrainian People. — The Boundaries of the Ukrainian Ethnographical Territory. — The Ukrainian Population. — How Many Ukrainians There Are Now in the World? — Ukrainians in America. — Ukraine, The Ukraine or Ukrainia. — Sketch of Ukrainian History. — The Treaty of Pereyaslav. — Capitals of the Ukrainian Provinces. — The Cossacks. — A Sketch of Modern Ukrainian Literature. — The Ukrainians and the Muscovites. — The Wealth of Ukraine. — Russians Lose Six Universities. — A Letter From Kiev. — Land and People of Ukraine. — Melodic Fountains Unsealed. — Wealth of Folk Music Added to World's Store When Ukraine Severed Its Chains. — Zapovit. — Press Comments. — The White Ruthenian Republic. — The Polish Question. — Lithuanians and Letts. — The Population of Austria and Hungary. — The Russian Socialist Parties. — The Ukrainian Alliance of America. — The Ukrainian War Relief Committee. — Maps and Illustrations.

Ціна одного зошита 25 центів, а з пересилкою 30 центів.

Передплату приймаєть ся на 12 чисел в сумі 2 доляри.

Чеки і мониордери належить виповняти як слїдує:

UKRAINIAN ALLIANCE OF AMERICA, JERSEY CITY, N. J.

Замовленя посилати на адресу: **Ukraine, 520 E. Sixth Strreet, New York City.**

II. Книжка проф. д-ра С. Рудницького п. з. Ukraine.

Рівночасно появила ся вже з друку і книжка професора д-ра Степана Рудницького **„Україна, її край і нарід"** в анґлїйській мові.

Ся книжка, яка тому 8 лїт появила ся вперве по українськи в двох томах, а в 1915 р. по німецьки, вийшла сього року також в Києві в мові російській і отсе — в Ню Йорку, в мові анґлїйській, накладом Української Ради в Америці.

Се перша більша праця про Україну і нарід український в мові анґлїйській, а вже рішучо перша праця в анґлїйській мові зпід пера українського ученого.

Аби її як слїд поширити серед Американців, Канадійців і в Европі, треба також помочи українського загалу в Америці. Кожде українське товариство в Злучених Державах і в Канаді і кождий Українець і Українка зокрема може тут також зробити прислугу для свого народу, коли купить одну або більше книжок і дасть Американцеви або Канадійцеви, чи знова товариству, бібліотеці, школі і т. д.

І се можуть зробити тільки тисячі Українців, а не одиниці або одно товариство. **Длятого ми відкликаємо ся до цілого українського загалу в Америці із зазивом:**

Закупіть як найбільше примірників книжки проф. д-ра С. Рудницького і роздайте їх чи то визначнїйшим особам, чи інституціям, чи товариствам американським!

Українська Рада в Америці сповнила свою задачу і розіслє книжку до американських полїтиків, письменників, до головних ґазет і важнїйших бібліотек. Але через се буде сповнена тільки часть завданя, а решту може зробити тільки і єдино весь наш загал в Злучених Державах і в Канаді.

Тож ще раз кінчимо зазивом: Земляки, поможіть у сім ділї! Купуйте книжки і ширіть їх.

Один примірник книжки **Ukraine**, в оправі і з пересилкою, коштує всего 2 доляри. Книжка обіймає 360 сторін ($22\frac{1}{2}$ аркуша) друку і 6 кольорових мап.

Чеки і мониордери належить виповняти як слїдує:

UKRAINIAN ALLIANCE OF AMERICA, JERSEY CITY, N. J.

Замовленя посилати на адресу: **Ukraine, 520 E. Sixth Strreet, New York City.**

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКР. РАДИ В АМЕРИЦІ:

о. Александер Павляк, Володимир Лотоцький, Богдан Дуткевич.

Володимир Сиротенко.

Весна.

Була зима, і снїгу кучугури,
Прикривши все, лежали да дворі,
Не чуть було там сьміху дітвори,
Садки були холодні і понурі.
Від холоду тодї усе тремтїло,
І лютая хуртовина ревла.
Ховало ся, шукаючи тепла,
Усе тодї, що тільки жить хотїло.
Прийшла весна, і вся земля радіє,
А сонечко весняне пригріва,
Природа вся під сонцем ожива;
Де снїг лежав — там травка зеленїє.
Вже й паросток дебелий виростає
Зпід кождого зівялого сучка...
І злих зьвірів і тихого жучка
Весна сьвята собою утїшає.
Лиш люди ще не вміють її радїти...
То не для них весна ся кольориста,
Весна богатая, весна пречиста,
Насаджує пахучі, пишні квіти.
В людий зима... Вони весни не знають,
Купаючись без віддиху в крові, —
Їм золото одно лиш в голові
І лиш його вони з ножем шукають.
Але колись весна й для них настане,
Втїче й від них безумная зима...
Невжеж таки любови в них нема,
А на умі одно лиш зло погане?
Є віра ще, що згине темна сила,
Прозріють ще народні сини,
Діждуть ся ще веселих днїв весни
И тодї для всїх весна та буде мила...

Ню Йорк, Н. Й., 19. марта 1918.

Самостійна Україна.

Славний наш батько Т. Шевченко яко пророк майже засотню лїт пророк нам те, що ми бачимо тепер.

Довго томилась Україна під тяжким ярмом московського народу, бо московський нарід виявив ся достойним нащадком свого царського уряду.

Але зійшло сонце волї над українською землею і український нарід, дружно як один, під проводом вибраної ним же ради та її ґенерального секретаріяту почав творити свою державу, давати їй лад та порядок. Та не подобалась така робота московському урядови на чолї з Керенським і почав всякими способами класти палиці в колеса. Всякими правдами й неправдами стали вони гальмувати українську справу. Та не довго довело ся царювати Керенському, бо сей добродій може був би здатний яко судейський брехунець, але яко керманич держави він зовсім не здатний і своїм кермованєм довів до дуже сумного становища не тільки Україну, а й взагалї всю російську державу. Він зміг дати свободу народови, розпуску армії, амнестію всім праведно й неправедно заслуженим, але привести се все в порядок, удержати його він не зміг. Сим скористували ся вороги його, большевики, і повели против нього похід, який скінчив ся тим, що Керенський і його однодумці втїкали, а нарід, оставши ся без провідника, слїпо пійшов за тими, у кого була хоч маленька підпора, зовсїм не розбираючись, куди то заведуть його „патентовані" керманичі. Та колиб сї нові керманичі були вибрані народом, а не самозванцї, то воно-б то й нічого, а то звалили ся відкись як снїг на голову і ось дивіть ся: ми ваші правителї, а ви наші підданцї і тому мусите слухати нас і виконувати всї наші постанови!

Схаменіть ся, недолюдки, дїти юродиві! Хиба-ж видано де, щоби більшість підлягала якісь купці нікому незнаних людий? Нїколи в сьвітї!

І пійшла лайка на такий уряд зі всїх боків. Скрізь повстаня, скрізь розбрат.

Але наші керманичі не звертають на се жадної уваги, видають декрет за декретом і „правлять" російською державою. Нарід застогнав і ще гірше почав виявляти своє незадоволенє таким урядом. Тодї „правителї" почали орґанізацію вірної собі армії, красноґвардейців, і напустили її на нарід, котрий посьмів заявити незадоволенє таким урядом. І вистане тільки писнути комунебудь, а ся „славна ґвардія" не оставить, що називаєть ся камінь на камени.

І от коли своїм мудрим кермованєм „народні комісарі" знищили весь край, то вони взяли ся за „самовизначенє" народів. Їм не подобало ся, що Україна жиє лагідно, що там є порядок, що в неї є уряд з „буржуїв" — селян і салдатів. А коли вони звернули свою увагу на Україну, то зараз же й післали туди „армію" для заведеня свого порядку. І припинила ся кров ворога зсього славянства, а полила ся, по виразу Шевченка, сторіками кров у синє море — братів Українців.

Бачучи таку ласку з боку уряду російського і його народу, Україна змушена була, для захисту свого народу, свого краю від руїни, відділити ся від російської держави й замирити ся з Німцями.

Тепер кождий Українець, кождий вірний син своєї батьківщини радуєть ся, що Україна вибавлена буде від большевицького уряду, від тої руїни, яку він її налагодив.

Сепаратний мир з Німеччиною й Австрією дуже вражає нас. З усїх боків чуєть ся гадюче злістне шепотїнє — „зрадники". Але давайте, подивимо ся, чи дійсно Українці є зрадниками.

З самого початку війни найбільше витерпіли від наступу ворога Україна, Польща й Литва, бо весь час там тільки й відбувалась війна, а Великоросія майже й не знала, що то війна, і тому її нарід, коли захотів подивити ся на війну, то пійшов не на фронт, не на Німців, а пійшов на Україну, бо там можна було побачити, як ллєть ся братна кров і туди було йти безпечнїйше. І йшли вони туди як хижі зьвірі.

„Штиком розверну груди й обіпью ся хохлацкою кровью" — викрикували вояки, ідучи на Україну.

Сих кілька слів малюють нам ясну картину, що сталоб ся з Україною, як би вона не припинила війну й не шукала помочи з боку.

І припиняючи війну з Німцями, Україна не зраджувала свому братному народови, ані союзникам, але шукала захисту від насуваючих з півночи братів-зьвірів.

Тому то ми сьміло крикнемо: Хай живе Вільна Самостійна Україна! Хай царить у ній мир і тишина во віки і віки!

(„Засів", ч. 8, з 3. марта 1918).

Подяка.

Заряд Сирітського Дому у Філядельфія, Па., складає отсею дорогою іменем 125 Сиріт найщирійшу подяку Хвальній Управі Орґанізації Укр. Нар. Союза за ласкаво зібрані на „Різдвяний Дар" для Сиріт жертви, котрі прислано до Заряду Сиротинця дня 4. цьвітня с. р. в сумі 3.753 дол. і 66 цнт.

Сироти, для котрих прислано сї жертви, почувають ся до глибокої вдячности і висказують на тім місци свою горячу подяку Хвальній Управі У. Н. С. за так много понесених заходів і безінтересовної великої праці, положеної в дїлах несеня помочи нещасним укр. Сиротам; рівнож не меньше щиро вдячні цїлій Орґанізації У. Н. С., як також її шан. Членам, які, відчуваючи безпречно незавидну долю сирітську, простягли свої помічні руки із щирими лептами.

Поміч Хв. Орґанізації є нам дуже цїнна, бо оказана якраз в хвили, коли ми бороли ся з великими матеріяльними трудностями і коли Сироти як найбільше помочи і прихильности потребують. Вихованє, прокормленє і едукація 125 Сиріт, під сю пору нечуваної дорожнї, вимагає постійно великих коштів.

Наш монастир посьвячує всї сили і тяжку працю на цїль вихованя і удержаня сиріт. Та чистий дохід з наших бізнесових інституцій, як Ризниці, Друкарні, Книгарні та Килимарні, і ласкаві місячні жертви є ще далеко невистарчаючими на покрите всїх коштів удержаня Сирітської Інституції.

Ми маємо доказ, що Хв. Управа Орґанізації У. Н. С. добре зрозуміла цїль і потребу сеї Інституції, коли потрудила ся так щиро для її добра. Сироти проте, не могучи покищо инакше відвдячити ся Хв. Орґанізації і її чесним Членам, будуть молити заєдно Всевишнього, щоби зволив щедро нагородити їх всяким добром та наділити щедрими благодатями.

Маємо надію, що наша Суспільність і на дальше не відкаже своєї помочи бідним укр. Сиротам, та своїми щирими лептами і прихильностию допоможе нам піддержати сю гуманітарну Інституцію — одиноку на Американській Україні.

ЗА ЗАРЯД СИРОТИНЦЯ:

С. С. Василіянки.

Філядельфія, Па., в цьвітни 1918 р.

Ухвалили резолюцію.

(Анекдота).

Як большевики захопили власть у свої руки, то почали орґанізувати червоні ґвардії. Особливо Жиди здавали ся бути дуже відважними ґвардійцями і тому правительство дало дозвіл на зорґанізованє червоної ґвардії, яка почала свій безпощадний похід в ширеню інтернаціональної ідеї в тім, що забирала в свої руки все, що можна, і потім перепродувала або зужиткувувала для слави імперіялїстичних жолудків.

Лучило ся одначе, що треба було перейти славним ґвардійцям через богате і величезне село нашої славної України. Недалеко села ґвардійці станули і ані руш з місця.

— Чомуж ви, товариші, не поступаєте дальше — питає грізно старшина, — чому пристанули, вже змучили ся, чи що?

— Нї, ваше високородіє товаришу. Ми ухвалили резолюцію...

— Яку резолюцію, здуріли, чи що?

— Покликати кілька „хахлів", аби нас провели селом...

— На що-ж то? З глузду зсунулись?

— Щоб нас не покусали собаки, — була остаточна й ясна відповідь ґвардійців.

А.

8. Сесія Української Центральної Ради.

27. грудня. Вечірне засідане.

Приймаєть ся асигновка в 200.000 карб. на розширенє друкарні для потреб Центральної Ради.

Далі розглядаєть ся земельний законопроект.

Тов. ген. секр. по земельних справах **Мартос:** „Сей законопроект розробляв ся спільно з головним земельним комітетом. Земельний комітет стояв за скасованєм інституції земельної власности. Я-ж стояв за скасованєм тільки приватної власности, полишаючи власність громадянству. Я вважаю, що красше було би не касувати власности, а просто передати всі землі земельним комітетам. Разом з тим треба рахуватись і з правом власности іностранців, бо сього права винищити ніяк не можете, бо що ви можете зробити, коли Вільгельм скаже вам — „не руште" властости Німців, а до нього ще прилучать ся Англія, Франція, Америка і инші. Я бою ся, що коли скасувати всяку власність, то кождий селянин буде брати для себе землі, скільки йому захочеть ся, посилаючись на те, що земля є всенародна.

„Революція народила дуже богато революціонерів мартівських і через се ми бачимо, що протиріча не такі великі між партіями, як між окремими членами одної партії. Даючи сей закон перед високими зборами, я зазначую, що він і мене не задоволяє, але красше сей, чим ніякий. Колиж кого не задоволяє він, то хай виробить і внесе красший законопроект — я буду се витати".

Заруднний (укр. с. р,): „Розрішенє земельного питаня не може бути тимчасовим, половинчатим, а лише рішучим і остаточним.

„Се питанє треба рішити тепер, доки ще палає революційний ентузіязм серед мас.

„Нас може задовольнити тільки рішенє земельного питаня по тому принципу, який зветь ся соціялізацією. Ми бачимо, що капіталізація і концентрація не зачіпає зовсім села, тому нічого вносити пілягивів в рішенє взагалі. Як ранійше признавали соціялізацію, так і тепер не відмовляємось від неї ніколи.

„З давних давен наші противники відкидали соціялізацію, але всі ті аргументи, якими обосновували наші противники несостоятельність соціялізації, були нами розбиті.

„Закон, який пропонують нам приняти, говорить, що власність на нетрудові землі касуєть ся; а на трудові як?

„Ми проти сього законопроекту".

Скловський (рос. ес-ер): „Я вважаю, що сей законопроект не відповідає потребам селянства. Ви хочете піднести нам муніципалізацію і націоналізацію, тільки не соціялізацію. Я вірю, що закон про землю є не такий простий, але не можна підносити і того, що нам піднесли. Я вважаю, що треба всю власть на землі скасувати. По мойому не треба сохраняти окремих капіталістичних хазяйств, під які ви підводите бурякові плянтації. Для нас сей закон не приємлений ще і через те, що він не задовольняє і городського пролетаріяту".

Чижевський (рос. меньшевик): „Сей законопроект не є рішенє аграрного питаня, а тільки передача землі до земельних комітетів.

„В принципі ми стоїмо за передачу назавше до рук місцевого самоврядованя і коли стоїмо за передачу землі до комітетів, то вважаємо, що се є тимчасово, бо сі комітети істнують тільки в революційні часи. Характеристично для рос. соц. революц., що вони нарікають на большевиків, а самі ідуть тим же шляхом в справі земельній. Рос. соц. рев. знають же, що землі не вистане усім селянам, але чому вони пропонують заводити соціялізм?

„Ми стоїмо за принятє законопроекту тільки з деякими поправками".

Порш (укр. соц. дем.): „Російські соц. рев., які при правительстві Керенського були проти передачі землі комітетам, тепер стоять за передачу. Я се витаю. Але чому вони тоді мовчали?

„Товариш укр. соц. революціонер пояснив нам все невдоволенє законом тільки через те, що в ньому не переведено соціялізації. Для чого затемняти і морочити голови селян? Ви-ж знаєте по статистиці, що землі всім селянам не вистане. І що-ж при сьому соціялізація вам дасть? Аграрна справа не є тільки справою селянською, а і справою робітничою.

„Нас також не задовольняє сей закон, бо він і не ясний і недоговорений і т. и., але коли ми стоїмо за нього, то через те, щоб земельний рух не пройшов поза вами так, як він пройшов побіля рос. ес-ерів".

Манько (селянин): „Генеральний секретар Мартос тут казав, що він виробляє його 2 тижні, а я скажу, що його можна написати в 5 год., бо він нічого не дає. З таким законом не можна їхати на село, бо поб'ють. Красше не приймати його, а переробити наново".

Другий селянин висловлюєть ся також проти закона. Сим законом, каже він, одним параграфом можна віддати, а другим забрати.

Тимошенко (робітник): „Нам, товариші селяни, спорити ся не треба, — ми-ж є брати. Ми, робітники, теж вийшли з села і нам теж хочеть ся получити землю, але чи вистане її хоть всім?"

28. грудня.

Засідане починаєть ся о 11½ год. ранку дебатами по земельному законопроекту.

Павлюк вказує на те, що треба виробити негайно закон про те, хто буде розпоряджати тим майном, на яке не буде скасована власність.

Ведмідь: „Мені вчора було болюче слухати, що ми, селяни, не доросли ще до соціялізму. Нам, селянам, сказали, що ми не звертаємо уваги на робітників. Се неправда. Ми однаково дбаємо і за селян і за робітників і через те, що ми дбаємо, ми відкидаємо сей закон, бо селянство не піде за сим законом. Нас лякали Німцями та Англійцями, але забули, що там більше пролетаріяту ніж павуків, а коли так, то хиба вони пійдуть на нас?"

Сторубель: „Після оголошеня 3-го універзалу селянство стало на бік Центральної Ради. Я, яко член всеросійських установчих зборів, перебуваючи в Петрограді, мав нагоду чути Троцького, що він не запинить ся перед посилкою карательної експедиції на українську буржуазну Центральну Раду. І от, коли ви хочете, щоби большевики не прийшли на Україну, то не приймайте сього закона".

Мелешко (робітник): „Я богацько чув тут, що сей законопроект не годить ся, але ні один не скаже, який же годить ся, який же потрібний? Мене теж не задовольняє сей закон, але думаю, що всеж таки красше сей, ніж ніякий.

Сулиз (робіт.): „Соціялістиреволюціонери кажуть, що вони виявляють волю народу. Се неправда. Я сам з села і бачив, як з соціялістів-революціонерів в один день робились большевики. Се говорить, що селяни не всі соц.-революціонери.

„Ви кажете, що треба знищити буржуазів, але коли ви нищите одних буржуїв, то не робіть же других — дрібну буржуазію. Коли ви хочете іти до соціялізму, то не йдіть на осліп, бо „аще сліпий сліпого водить, обидва впадуть в яму".

Авдієнко: „Я сам селянин. Селянство не розуміє, що таке соціялізм, а розуміє, що йому потрібна земля. Перевести соціялізацію, значить зруйнувати народнє хазяйство і розплодити пролетаріят, якого боїтесь ви. Розширити земельне питанє треба в інтересах цілої України".

Останнє слово в справі законопроекту бере докладчик ген. секр. **Мартос:** „Сей закон виробляв не я, а виробляв земельний комітет, де більшість соц.-рев. За нього голосували ес-ери. Чого-ж ви дали в руки соц. демократам? Я весь час просив призначити ген. секретаря і партія соц.-рев. до сього часу підпирає. Ви ні одного параграфу мені не указали проти соціялізації, а як говорили, то не сказали, що таке соціялізація.

„Земельний закон уже виробляв ся тричі земельними комітетами і тричі відкидав ся і коли ви не приймаєте і сього законопроекту, то не буде ніякого".

Фракція укр. соц.-рев. вносить формулу переходу, яка відкидає законопроект земельний в цілости, обосновуючи се тим, що він проти інтересів трудового народу, з висловом недовіря Мартосови, а значить і цілій укр. ес-деківській фракції з вимогами призначити генер. секр. по земельних справах українського соц.-революціонера і з вимогами скласти нову комісію, яка би наново виготовила законопроект, положивши в основу його соціялізацію землі.

Сю формулу підтримує рос. ес-ер. фракція.

Порш вносить формулу переходу, яка звучить так: „Визнаючи потребу негайно, але тимчасового закону про передачу всіх земель через земельні комітети до рук трудового народу, вважаючи разом з тим, що основний закон в земельній справі має бути згідний з універзалом, виданим Українськими Установчими Зборами, українська соціял-демократична фракція пропонує взяти вислуханий тимчасовий земельний законопроект за основу і передати його в парляментарну комісію для негайного його переробленя і внесеня в Центральну Раду на затверджене".

„Разом з тим — говорить далі т. Порш — від укр. фракції соц.-дем. заявляю, що коли буде принята резолюція укр. ес-ерів і відкинений сей тимчасовий законопроект, то наша фракція відкликає всіх своїх товаришів з Генерального Секретарства, полишаючи відповідальність на тих, хто відкидає сей закон". З місць укр. ес-ерів чуєть ся вигук: „саботажники". (На лавах соц.-дем. рух і протести).

Мартос: „Я взяв слово тільки через те, що почув по нашому адресі слово „саботажники". (З серцем): Хто саботажники? Се кажуть нам — тим, хто найбільше всього робив, на чиїх плечах лежав і лежить весь тягар трудної творчої роботи, на протязі всеї революції". Далі Мартос перечислює діяльність укр. соц.-демократів в Секретарстві.

До формули укр. с.-д. приєднуєть ся соц. фед. рос. меньшевики і Бунд.

Євр. обєднана соц. роб. фракція висловлюєть ся за те, що вона стримуєть ся, а далі за перерів перед голосованєм, з огляду на утворене становище для полагодженя конфлікту.

Ся пропозиція приймаєть ся і робить ся перерва до 8 год. вечера.

(Конець буде).

Подрібний виказ жертв з „Українського Дня".

(Дальше).

CHICAGO, ILL.

З ПУШОК НА САВТ САЙД: Феся Гаврилечко 35.14, Катерина Дмитращ 34.00, Анастазія Хомишин 32.00, Марія Оверко 27.13, Катерина Ковалищин 26.25, Юзефа Двуліт 25.28, Марія Савчин 24.06, Антоніна Куковська 23.89, Пелягія Боднарчук 21.96, Кирій Баган 17.74, Анастазія Кубік 17.47, Стеля Коханська 16.57, Розалія Горанська 13.71, Анна Гладка 14.33, Антоніна Лещишин 13.84, Анна Залузець 11.96, Василь Ковалик 11.84, Емілія Цюк 11.61, Марія Коваль 10.38, Марія Озинська 9.66, Катерина Ґвозд 9.15, Катерина Ґерик 9.15, Катерина Скрипяк 9.10, Катерина Шергата 9.01, Марія Майкрович 8.41, Ксеня Кіселик 7.31, Зофія Мусічук 6.99, Розалія Подгребельна 7.15, В. Новицький 6.75, Марія Біба 6.13, Марія Ковалишин 6.36, Марія Бабан 5.87, Катерина Панек 5.52, Марія Покора 5.39, Юзефа Горинець 4.21, Евдокія Петраш 4.19, Катерина Кіселик 3.96, Елла Палух 3.66, Василь Горинець 3.55, Марія Ковальчук 3.40, Параскевія Біба 2.89, Марія Рошитська 2.03. З ПУШОК НА НОРТ САЙД: Бронька Галущак 23.00, Юстина Шкраба 19.68, Марія Білик 18.43, Паранька Край 15.60, Анна Сливинська 15.29, Анна Доманчук 14.31, Паранька Спаль 12.32, Марія Вітковська 11.64, Ксеня Ваврнчук 10.09, Ева Зінчук 9.93, Анастазія Зінчук 9.25, Феська Ваврнчук 8.44, Юстина Онисюк 8.28, Анна Крива 7.58, Марія Гасюк 7.47, Юлія Новосад 6.16, М. Шрейбер 5.73, Ксеня Сусла 5.39, Розалія Олесць 3.26, Н. Шрейбер 2.30. З ПУШОК НА БОРНСАЙД: Катерина Тимчишин 10.16, Вікторія Коцоловська 18.45, Катерина Босняк 15.31, Ана Харичак 12.88, Марія Лоземко 12.04, Анна Лазоросевич 11.96, Катерина Демкович 11.59, Анна Чутльовська 11.24, Софія Демкович 10.51, Катерина Тимчишин 10.29, Марія Шурко 10.15, Розалія Мельник 7.18, Катерина Чомко 6.85, Анна Чечко 6.82, Ева Ворчалек 6.19, Анна Демкович 6.24, П. Кметик 4.05, Юлія Небор 3.50, Катерина Ґулик 3.29, Анна Федчак 2.25, Софія Пудик 2.06. З ПУШОК НА САВТ ШІКАҐО: Марія Сорока 8.00, Марія Стофко 3.81, Анна Міжаню 3.89, Н. Н. 1.15, Н. Н. 1.05, Н. Н. 5 ц. З ЛІСТ НА САВТ САЙД: Ілія Шалько 42.60, Йосиф Ярема 34.05, Василь Сеска 29.55, Василь Савчин 15.14, Антін Патрика 11.35, Василь Лазенко 11.00, Пилип Прокопчук 6.74, Олекса Ковальчук 6.05, Лука Дяків 5.77, Олекса Ґула 5.01, Емілїян Скорбинський 4.70, Микола Столярчук 4.55, Кирило Подяк 4.45, Іван Мушинський 4.39, Василь Коваляк 4.25, Теодор Пелех 2.75, Стефан Троць 2.30, Андрій Кулик 2.00, Стефан Мусійчук 2.00, Дмитро Худо 1.97, Іван Зварич 1.90, Василь Ґула 1.75, Стефан Купчак 55 ц. З ЛІСТ НА НОРТ САЙД: Микола Морапець 27.55, Петро Сидорчек 22.09, Василь Шеремета 16.00, Григорій Харчун 13.00, Іван Сенькук 12.15, Михайло Білик 11.35, Василь Шкраба 11.20, Іван Черганий 6.60, Теодор Колісник 5.50, Іван Шкраба 5.50, Микола Машлюк 4.75, Марія Білик 5.50, Дмитро Гой 4.00, Марія Вітковська 3.80, Тимко Кривовяз 3.00, Андрій Гасюк 2.15, Микола Пашко 2.00. З ЛІСТ НА БОРНСАЙД: Михайло Коноловський 3.40, Андрій Товарицький 2.35, Михайло Небор 1.30, Стефан Бабяк 1.02. З ВАПТИҐ, ІНД. місцевий комітет 28.70, Микола Сеник 5.00. З ВЕСТ ГАМОНД, ІНД. місцевий комітет 52.76. На руки Окр. Комітету зложили: Болеслав Залеський 25.00, о. Вол. Обушкевич 10.00, Григорій Кривовяз 5.00, В. Новіцький 5.00, Михайло Сертомин 5.00, Теодор Яремцьо 3.00, Микола Мошлюк 1.25, Іван Мотлюк 1.00, Ем. Скородинський 1.00. В церкві Зач. Пр. Бог. на Савт Сайд зібрано 16.49. „Депозиторс Стейт & Сейвінґ Бенк" 25.00. Разом $1563.88. Розходи $46.33. — Остає........$1517.55

YONKERS, N. Y.

(Подрібного спису не надіслано). Зібрано........$1.400.31

Примітка: В числі 112 „Свободи", з 23. вересня 1917 р., була оголошена з Йонкерс квота $1527.50. До тої квоти були зачислені жертви з місцевости Гестінґс он Гудсон. На жадане комітету з Гестінґс он Гудсон жертви з тої місцевости в квоті $127.19 вилучуємо з йонкерських жертв і подаємо окремо.

NEW HAVEN, CONN.

З ПУШОК: Антоніна Вашишин 50.00, Анна Краховецька 31.90, Катерина Гречкосій 28.85, Анастазія Кована 27.48, Стефан Присяжнюк 25.33, Павліна Маляр 24.72, Теодозій Чухрій 24.71, Анна Смалій 24.38, Анна Калущ 23.35, Зофія Березінька 22.72, Марія Веселик 21.36, Марія Шлапковська 21.23, Анна Ґрос 20.43, Тесля Худоба 20.53, Марія Сушевська 19.89, Михайло Шипкар 18.69, Данило Ґрек 18.64, Іванна Копцевна 18.28, Петро Федишин 18.01, Александер Марвіза 17.96, Анна Мельничук 17.77, Марія Борух 17.70, Марія Дмитришин 17.11, Катерина Хобоцяк 16.93, Григорій Заборський 16.84, Карпо Ткач 10.64, Григорій Ткач 16.64, Дмитро Ганусяк 16.51, Марія Дубень 16.07, Константин Марущак 15.76, Томаш Мироцюк 14.91, Йосиф Круташевський 14.43, Юрко Ковальчук 14.22, Іван Погода 13.91, Станислав Бартинський 13.82, Настя Ґалай 13.67, Іван Висоцький 13.58, Семко Волянюк 13.30, Ксеня Горішна 13.25, Текля Вадзюк 13.18, Олена Осоховська 12.94, Микола Лотоцький 11.65, Ева Гойло 11.07, Евдокія Кучма 10.85, Теодозія Сталіцька 10.75, Антоній Лесів 10.68, Марія Ухач 10.54, Йосиф Барабаш 10.02, Павліна Мисліцка 9.86, Панько Тодорчук 9.83, Ілько Чемерес 9.83, Зофія Дук 9.58, Вікторія Валіґура 9.55, Юстина Кутна 9.54, Микола Рожко 9.43, Василь Шулим 9.08, Йосиф Біґоус 8.94, Йосиф Дубель 8.68, Олекса Штойко 8.58, Александра Цимбаліста 8.31, Стефан Волиник 8.18, Володимир Гречаник 8.16, Іван Марціню 7.79, Михайло Піскальний 7.73, Володимир Круташевський 7.68, Марія Дорчак 7.79, Катерина Гоїв 7.57, Микола Гузар 7.45, Евгенія Брик 7.44, Лаврентій Осуховський 7.43, Петро Кінащук 7.41, Микола Дерень 7.31, Яків Осуховський 6.69, Юстин Пастушенко 6.59, Антоній Присяжнюк 6.49, Марія Старжук 6.44, Іван Осоховський 6.40, Дмитро Стасюк 6.31, Михайло Сапара 6.16, Настя Жечка 6.13, Михайло Музика 6.10, Анастазія Довга 5.82, Захарій Ващук 5.65, Онуфрій Цеприна 5.56, Володимир Якимчук 5.44, Леон Ключенко 5.40, Петро Ганусяк 5.25, Андрій Брухан 5.12, Гелена Купич 5.11, Йосиф Децембер 5.09, Анна Струганець 4.99, Петро Довгий 4.95, Евдокія Ягола 4.94, Петро Делїв 4.90, Михайло Штойко 4.85, Дмитро Пучкур 4.74, Станислав Сидзик 4.67, Теодор Ткач 4.56, Петро Струганець 4.53, Анна Кетала 4.51, Петро Понятишин 4.42, Володимир Струганець 4.41, Ігнатій Марущак 4.15, Марко Тодорчук 3.91, Дмитро Шеремета 3.47, Малашка Форишина 3.44, Марія Макаєка 3.32, Петро Матвійчук 3.23, Стефан Косів 3.20, Петро Валиник 3.14, Павло Тіцкий 3.14, Ілля Швець 3.11, Петро Гречаник 2.97, Василь Дубель 2.92, Катерина Дубель 2.75, Михайло Вільчинський 2.61, Антін Карпінський 2.59, Іван Смолінський 2.51, Олекса Горіщний 2.13, Іван Плутовський 2.04, Марія Топольницька 2.02, Василь Ковальчук 1.42, Розалія Пятківська 1.34, Йосиф Берещінський 1.33, Андрій Лисак 1.31, Микола Штойко 66 ц. — Разом........$1362.83

ELIZABETH, N. J.

(Подрібного спису не надіслано). — Зібрано........$1300.00

NEW BRITAIN, CONN.

(Подрібного спису не надіслано). — Зібрано........$1176.40

(Дальше буде).

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Відозва до Українців з села Осталович, пов. Перемишляни, Галичина.

Подаємо всімцо відома, що ми в Клівленд оснували дня 2. марта 1918 р. комітет, який має на цїли дати поміч свому селови, а передівсїм має зібрати відповідні фонди на піднесене просьвіти і економічного стану того села, бо знаємо що підчас війни все те знищено до нащаду. Тож ми односельчани зобовязались завязати комітет, в котрий входять слідуючі: Т. Гимон, предс.; Н. Митроган, секр.; Михаїл Вербінський, скарбник; Т. Мельник, заст. секр.; В. Кобилецький, контрольор. Після ухвали, зложили на початок по 10 дол. і зобовязались платити що місяця по одному долярови. Вже маємо значну суму гроший, бо і чужинцї нас підпирають. Се річ велика і корисна для нас всїх. Тож просимо всїх односельчан писати по близші інформації на адресу: 43

N. MYTROGAN.
515 Hill, Cleveland, Ohio.

З СІЧОВОГО РУХУ В БРІДЖПОРТ, КОНН.

Заходом тов. гім. „Січ", відбуде ся лекція на тему **Російські большевики а українська народна република** дня 17-го цьвітня б. р., о год. 7.30 вечером. Вступ вільний для кождого. Тож запрошуємо всїх до численної участи. Лектором буде січовик, тов. І. Бойко і другі січовики. По лекціях дискусії. — За уряд тов. гім. „Січ": Никола Варій, кошовий; Іван Каблак, писар, Кирило Рубанець, скарбник. 43

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

ТЕАТР „УКРАЇНСЬКОГО НАР. ДОМУ"
— відограє —
в суботу, дня 13. цьвітня 1918
„В НЕВОЛІ ТЕМНОТИ"
комедію в 3-ох актах Я. Лупяка, з житя українського народу в Америці
в салї концертовій У. Н. Дому, 217-19 Іст 6 ул., Ню Йорк, Н. Й.

ОСОБИ:

Іван........п. М. Мелешко
Одарка, його жінка........п-на З. Горуцька
Михайло, їх син........п. Чіхрай
Оля, його жінка........п-на А. Грещукіцна
Катерина, дочка Івана........п-на К. Іваночківна
Френк, бортпак Івана........п. Безталанний
Проць, сусїд Івана........п. П. Вацлавський
Доця, його жінка........п-ні М. Мельник
Петро, брат Івана........п. Бражник
Роман........п. Порило
Сруль........п. Шарик

Початок о годині 8-ій вечер.
ВСТУП 50 і 35 ЦЕНТІВ.
43-44

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР! В НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ!

Заходом Драматичного-Співацького Кружка т-ва „Українська Бесіда" з Ню Йорку
— відбуде ся —
Прекрасний водевіль з опери ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ
в суботу, дня 13. цьвітня 1918
B W. CENTRAL HALL,
Springfield Ave., cor. Morris Avenue,
Newark, N. J.

Водевіль і концерт під проводом п. М. Корикори.

На спеціальне запрошене виступить на сцену звісний на цілу Україну комік-гуморист куплетист і танцюрист т. М. З. Ґайдибура. Хто бажає почути, побачити і насьміяти ся до волї, нехай не оминає сеї спосібности, яка, хто знає коли знова лучить ся.

У водевілю возьме участь славна артистка пані Е. Корнат, найлучша співачка артистка на нашій сценї. Пані Емілія Корнат виступить у водевілю яко Одарка. Ролю Карася, Запорожця, буде грати знаний всїм комік і гуморист п. М. Корикора. Ролю Андрія відограє знаний український Карузо — п. В. Давришко. Ролю Оксании грати-ме артистка сцени і голосу п-на М. Погорківна. Гуртову сцену виконає найславнійший хор в Америці, хор Т-ва Українська Бесіда з Ню Йорку. Програму концерту виповнять соля сопранові, тенорові, хори, соля фортепянові і инші. Сольо скрипкове виконає п. М. Корикора. 43

Вступ: І-ряднї 75 цнт., ІІ-ряднї 50 цнт., ІІІ-ряднї 35 цнт.

Хто сей вечер омине, невіджалує до смерти!

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Заходом Тов. спів. „Боян" і при співучасти всїх місцевих українських Братств і Товариств,
— відбуде ся —
ВЕЛИКЕ ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СЬВЯТО В РОЧЕСТЕР, Н. Й.
в неділю, дня 14. цьвітня 1918
в церковній гали,
303 Гудсон Аве., Рочестер, Н. Й.
в слїдуючім порядку:

I.

О год. 5-ій попол. в українській гр.-кат. церкві св. Йосафата, 303 Гудсон Аве., відправить ся **ПАНАХИДА** за упокой бл. п. **ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**, підчас якої будуть присутні і возьмуть участь всї члени місцевих українських братств і товариств. Сейчас по панахиді всї удадуть ся на долину, до церковної галї, де заходом Тов. спів. „Боян" в честь найбільшого нашого ґенія і народного Пророка відбуде ся:

II.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

зі слїдуючою програмою:

1. Вступне слово........Вcч. о. Волод. Спольтакевич
2. а) Американський гимн: „Star Spangled Banner"; б) С. Людкевич: „Далека Ти а близька нам"........хор мішаний
3. а) Ю. Федьковича-о. Нижанковський: „Гулям"; б) І. Франко-Січинський: „Пісне моя"........хор мужеський
4. „Іван Підкова", декламація........п. В. Спольтакевич
5. П. Штрох: „Глубоким сном"........хор мішаний сопр. сольо відспіває п-ні Ю. Швець.
6. Шевченко-Бінковський: „Гамалія"........хор мужеський баритонове сольо п. М. Мелех, декламація п. С. Івашів.
7. А. Колесса: „В сьвіт за очи", декламація........К. Грицик
8. Шевченко-Вербицький: „Завіщанє"........хор мішаний сольо-баритон п. М. Мелех.
9. Шевченко: „Тарасова ніч", декламація........Е. Цімхуд
10. Д. Січинський-Сагайдачний (марш) „Ой не звідси вітер віє", сольо скрипкове........п. М. Юрків
11. Відчит........п. М. Рудий
12. а) „Боже великий"; б) My Country........хор діточий

Дірігент хору: п. С. ЦІМІХУД.

На се торжественне сьвято нашого безсмертного кобзаря поклинує ся і сердечно запрошує ся всїх місцевих і доокружних Українців. Віддаймо належну честь Тому, який найбільше зі всїх любив свою вітчину Україну, пророчим духом предсказав її свободу, а немав щастя вільну та свобідну її повитати! 43-44

Тов. „Сокіл" в Клівленд, Огайо, відділ 336 У. Н. Союза, пошукує членів: **ГРИГОРІЯ ОСТАПЧУКА і ГРИГОРІЯ ПРУСЕВИЧА** в справі уніформів. Просять ся голосити на адресу: 43-45
WASYL REPUZYNSKI,
1007 Pelton St., Cleveland, O.

Пошукую своїх товаришів **МАКСИМА СТАВНИЧОГО і ГНАТА ЛЕСЬКІВ**, з села Луки малі, пов. Скалат. Перед чотирма роками перебували в околици Брандевіл, Па. Хто би з ПП. Читачів знав їх адресу, або вони самі, зволять ласкаво зголоситись на адресу: 43-45
ONUFRY STAWNYCZY,
24 Cherry St., Woonsocket, R. I.

Пошукую стрийків **АНДРУХА і ОЛЕКСУ ГОЛОД** з села Новосїлка Грималівська, пов. Скалат. Хто би о них знав або вони самі, зволять зголоситись на адресу: 43
MICHALINA HOLOD,
355 Snell St., Fall River, Mass.

Пошукую своєї сестри **МАРИСІ МАХНО** з села Дубно, пов. Ланьцут. До Злучених Держав приїхала перед 15 роками і мала перебувати в Ню Йорку. Хто би о ній знав або вона сама, зволить ласкаво зголоситись на адресу: 38-43
JACOB MACHNO,
Box 59, Riverhead, N. Y.

Пошукую свого краяна **ПЕТРА БУРТНЯКА**. Має перебувати в стейтї Пенсильванії. В дуже важній справі прошу зголоситись на адресу: 39-51
PETER HAFIYCHUK,
P. O. Malcom, Iowa.

Пошукую своєї жінки **ЗОФІЇ ДРУЧОК**, родом з села Швертковець, пов. Заліщики. Вона має 28 літ. Дня 19. марця 1918 р. забрала троє дітий: 8-літну дочку Марію, 5-літного Стефана і 4-місячну Анну і утїкла з **АНДРІЙОМ КОКОЛІСОМ** з села Говело, на Угорщині. Він взяв зі собою 13-літного хлопця Івана. Мають перебувати десь в Пенсильванії. Хто подасть їх адресу, дістане $25.00 нагороди. Голоситись прошу на адресу: 40-52
NICH. DRUCHOK,
Claghorn, Pa., Indiana Co.

Пошукую своїх товаришів **МИКОЛУ КІПРИЯН** з села Свитазів, пов. Сокаль. Має перебувати в стейтї Огайо і **ОЛЕКСУ НАЗАР**, з села Лещатів, пов. Сокаль, має перебувати в Шікаґо. Хто би о них знав або вони самі, зволять ласкаво зголоситись на адресу: 42-44
HARRY SHEREMET,
769 Larned E., Detroit, Mich.

До справи українізації ґарнізонів і видачі зброї увільняючим ся воякам.

Дня 12. грудня 1917 р. відбули ся загальні збори Київської Української Військової Ради. Між иншим розглядали ся справи:

1. Про українізоване частин київського ґарнізону.

2. Про видачу збруї увільняємим до дому воякам.

В першій справі після дебат ухвалено і одноголосно принято отсю резолюцію: „Виходячи з того погляду — 1) що тепер всі ґарнізони України, а київський переважно, є мішані, які складають ся із частин ріжних національностий; 2) що така мішанина шкідливо відбиває ся на спокою і пляномірній роботі в будові громадського житя по всій Україні; 3) що по ґарнізонах починає ся анархія —.

„Ґарнізонна Рада вимагає від секретаря військових справ дбати про як найскорше переведенє націоналізації всіх ґарнізонів на території України, задля чого є необхідно всі частини, які складають ся із козаків, мешканців не України, вивести із України, коли се не шкодить загальному становищу на фронті".

Крім того, позаяк деякі промовці піднесли справу про недбалість частин ґарнізону до наказів ґенерального секретаря військових справ, Ґарнізонна Рада ухвалила постанову: звернути ся до всіх українських військових гуртків инших інституцій, аби вони взяли на себе обовязок стежити за тим, щоби всі накази ґенерального секретаря військових справ і других відповідальних українських інституцій частинами ґарнізону Києва виконувались обовязково.

(„Робітнича Газета").

Гроби патріярхів.

Серед скалистих узгір, покритих зеленим плащем винниць, взносить ся прастаре місто Геброн, ціле збудоване з сірих камінних бриль. Дахи склеплені, а малі луковаті віконця не дуже богато впускають сьвітла до середини домів. Цілість його нудить одноманітностию красок і видів; лише кілька мінаретів (веж) урізноріднюють його.

Ті мінарети належать до великого мечету (божниці), де в недопустних для нікого підземних льохах находять ся справдішні гроби Авраама, Сари, Ісаака і Якова.

Авраам поховав свою жінку Сару в подвійній печері поля, що виходить на Мавбре, там, де є місто Геброн в краю Ханаан.

Гріб той предвічний не зпоганений ані одним новочасним будинком. Входячи на гору до мечету, бачить ся підвалини з великанських бриль, які з ціло-великанських бриль, які з цїлою певностию мусять бути сучасні першим королям з поколїня Юди. Те місто істнувало від початку Ізраїля і про него зчаста говорить ся в біблії. Скільки старинних памяток мусить крити ся в тій землї, на якій панують вороги християнства!

Мечет Авраама взнесений в половині висоти взгіря, глубоко викроєного в тім місци. Стережить він над таємничою печерою, в якій від чотирох тисяч літ спочиває розсудний патріярх із сином і внуком. Відкупив її за 400 срібних сиклів від Гетейця Ефрона, сина Сеора.

Тепер навіть музулманам не вільно звиджувати ту сьвятиню, а християнам і жидам строго заборонений вступ до мечету; ніхто не дістане ся туди ані підступом ані за ціну золота. Коли кількадесять літ тому назад, на розказ султана, брама мечету розтворила ся для князя Валії, помершого в 1910 р., короля Англії Едварда VII., місто Геброн трохи не кинуло ся до зброї.

Чужинцям вільно тільки обійти довкола те сьвяте місце дорогою, окруженою високими мурами. Підвалини того мечету зложені з великанських бриль, які нагромадив тут король Давид, щоби звеличати гробовець праотця Ізраїля. Ті мури, яких жадна сила не звалить, мали вже 200 літ, коли Араби збудували на них мечет, покритий тепер плїснию віків.

Зараз при самій землї є щілина, в яку вільно жидам і християнам всунути голову, щоби поцїлувати сьвяті плити камінні. Можна бачити, з якою погордою і насьміхом дивлять ся діти Арабів на жидівських паломників, які, лежачи на земли, натягають шиї, щоби діткнути ся устами до гробівця патріярхів. Довкола стіни сьвітять як полїровані від дотику стільки рук і голов людських, які в протягу довгого ряду віків опирали ся о них. Є то одиноке з найстарших місць почитаних людскостию і від чотирох тисяч літ ніколи не переставали люди вандрувати до него.

Дорога взносяча ся висше, горує в кінци над мурами; тоді можна заглянути в глуб і приглянути ся тром мінаретам, що кидають тінь на місця вічного спочинку трох патріярхів. Середний, висипаний здаєть ся над гробівцем Авраама, безформенний як скала, від накиданих верств вапна і закінчений великанським бронзовим півмісяцем.

Околиця цілком певно виглядала таксамо за часів Авраама і таксамо ранком пастухи виганяли череди на пасовиска. Обичаї на сході полишили ся тісамі, що за патріярхів, а однаке, як би прийшло ся почислити віки від хвилї, коли Авраам купував ту печеру від Ефрона Гетейця, щоби поховати Сару, можнаб дістати заворот голови...

„Зложіть моє тіло там, де спочивають отці мої, в подвійній печері на полі Гетейця — умираючи в Єгипті, говорив до синів Яків. — Там поховали Авраама з його жінкою Сарою; там лежить Ісаак з Ребекою; там поховав я також Лію."

Улюблений син Йосиф сповняє волю батька і знад берегів Нїлю везе його тіло до далекої землї Ханаан. І дійсно, стала ся дивна річ: найгарнійші гробівці Ассирії, Єгипту і Греції поупадали, або стоять порожні, збезчещені, — а на просту камінну печеру нїчия рука не протягнула ся і тепер, таксамо як сорок віків тому, вона є предметом пошани міліонів жидів, християн і музулманів. Хто знає, скільки тисяч літ над нею ще переплине, не роблячи її ніякої шкоди.

Михайло Криванюк.

ЩОБИ БОГ ДАВ.

Щоби Бог дав дочекати
Щасливої днини,
Щоб замовкли калїброві
Гарматні машини.
Щоб з очий чужина щезла
Враз з своїм кліматом,
Щоб звитались ми з рідною,
Дїти наші з татом.
Щоб запахли фіялочки,
Рута і шальвія,
Щоб почути милозвучний
Голос соловія.
Щоб зазуля закувала
В зеленому гаю,
Щоби пчілки забренїли
З весною у маю.
Щоби сірий жайворонок
Зачав щебетати,
Щоби бузьок чорнокрилий
Лїтав понад хати.
Щоби груші та яблуні
Зацвили в городї,
Щоби серцем натїшитись
Сїй пишній природї.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. „Січ", від. 59, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеть ся в неділю, 14. цьвітня с. р., о годині 1.30 пополудни (точно), під числом 108 Косут стр., в Українськім Нар. Домі. Тож кождий член повинен прибути на мітинґ, бо будуть дуже важні справи до полагодженя.—Писар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляєть ся всїх членів тов-а „Любов", від. 45, що слідуючий мітинґ відбудеть ся в неділю, 14. цьвітня б. р., о годині 2-гій пополудни, в гали тов-а Горожан, 822 Норт Френклін ул. Всї члени як один повинні явити ся на сей мітинґ, бо є дуже важні справи до полагодженя. — М. Пеленський, секр. фін.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. Николая, від. 5, повідомляє всїх своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеть ся в суботу, 13. цьвітня б. р., о годині 7-мій вечер, в домі Николи Матрафайла під числом 244 Потер Аве., Асторія. Обовязком кождого члена явити ся на той мітинґ, бо є важні справи до полагодженя. Котрий член не явить ся, заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. Контрольори і опікуни хорих мають здати свої справоздання. Прошу не забувати і про нових членів і привести з собою хоч по одному і вписати до братства і до У. Н. Союза, бо У. Н. Союз є найбільшою і найбогатшою орґанізацією в Америцї. — В. Лилак, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 3, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеть ся в суботу, 13. квітня б. р., в гали шкільній. Початок о годині 7.30 вечером. Всї члени мають явити ся, бо є важні справи до полагодженя. — Н. Чаплик, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Вільна Україна", від. 116, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеть ся дня 14. квітня б. р., о годині 2-гій пополудни під числом 16 Савт Мейн Стр. На той мітинґ мають ся явити кождий член, бо є важні справи до полагодженя. Просить ся членів, аби старали ся привести нових членів зі собою. Кличемо Вас, Українцї у Вунсокет: Вступайте громадно в члени нашого товариства, а також до У. Н. Союза. Наше товариство „Вільна Україна" приймає нових членів без уваги на релїгійні чи партійні переконаня, тож кождий щирий Українець може вписати ся до нашого тов-а, а також до У. Н. Союза. — С. Лемішка, предс.; П. Квітковський, кас.; П. Кічак, секр.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Новий асентирунок.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Генерал-майор Енох Кравдер вислав до всіх стейтів візване о 150.000 нового рекрута. Нова мобілїзація пічнеть ся в пятницю (26. цьвітня), а покінчить ся в вівторок (30. цьвітня). Се візване післано ґенерал-адютантам усіх стейтів і подано їм число рекрута. Рекрутів будеть ся брати з кляси I., дивізії „А". Найбільше число рекрута має дати тепер стейт Пенсильванія, бо 10.956. Підчас першого асентирунку Ню Йорк дав найбільше рекрута, бо аж 69.241 на загальне число 687.000 реґістрованих. Пенсильвенія підчас першого асентирунку дала 60.859 жовнірів. На загальне число 150.000 мають ся покликати 115.700 білих, а 34.000 чорних мущин. Кождий стейт має дати 26. цьвітня скількість мущин, як слїдує:

Пенсильванія	10.956
Огайо	10.302
Ню Йорк	10,171
Іллінойс	8.801
Тексас	7.817
Мішіґен	6.590
Джорджія	6.356
Массачусетс	5.810
Індіяна	5.768
Норт Каролайна	5.054
Тенесі	4.751
Луізіяна	4.549
Каліфорнія	4.363
Мізури	4.078
Вісконзін	3.736
Минесота	3.513
Айова	3.412
Кентоки	3.396
Фльорида	3.350
Алябама	3.301
Аркензо	2.735
Оклаґома	2.291
Коннектікут	2.279
Ню Джерзи	2.137
Мериленд	2.120
Місісіпі	2.004
Савт Каролайна	1.969
Канзас	1.921
Вашінґтон	1.596
Небраска	1.460
Монтана	1.302
Вірджінія	1.065
Вест Вірджінія	1.039
Норт Дакота	1.037
Кольорадо	1.029
Ореґон	923
Мейн	919
Род Айленд	815
Савт Дакота	720
Юта	618
Айдаго	604
Ню Гемпшір	576
Дістрік оф Коломбія	492
Арізона	470
Вермонт	421
Ню Мексико	405
Вайомінґ	335
Невада	179
Делавар	141

Проти асентированя невтральних.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Низша палата парляменту ухвалила додаток до військового закона, щоби від війска увільнити підданих невтральних держав, які зложили заяву, що хочуть стати горожанами Злучених Держав. Справу віддано до сенату. Асентированє невтральних підданих було причиною многих протестів у міністерстві заграничних справ на тій основі, що така постанова нарушує мирові договори.

Соціялісти за війною.

Як вже деяким звісно, в американській соціялістичній партії наступило минувшого року роздвоєнє, коли прийшло ся ухвалювати воєнну плятформу партії. Противоєнне крило було сильнїйше, тому й принято противоєнну плятформу. Се власне спричинило розкол партії на два табори: на табор лївих, інтернаціоналістів, і на табор правих, соціялістів. Незадовго по сїм роздвоєню наступило формованє нової партії. Із Американської Соціялістичної Партії виступили найчільнїйші провідники і основали так звану Народну Партію, яка стоїть на соціялістичній плятформі. Провідником сеї партії є Іван Спарґо. Минувшої суботи (6. цьвітня) в Ню Йорку відбули ся загальні збори сеї партії, які видали відозву, атакуючи соціялістів Німеччини яко зрадників інтернаціоналїзму, які пропаґують пацифізм в инших краях, а піддержують мілїтаризм у своїй державі. Відозва атакує рівночасно Американську Соціялістичну Партію, яка своїм поведенєм дуже часто підпомагає імперіялістичне правительство Німеччини.

Перший рік війни Злучених Держав з Німеччиною в цифрах.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АРМІЯ:

Побільшено з 212.034 на	1,652.725
Екзаміновано в першім драфті	1,500.000
Асентировано в першім драфті	516.840
Покликано в другім драфті	800.000
Убиті в битвах	163
Умерло від недуг	957
Пропало на морн	237
Умерло від ран	52
Умерло з инших причин	47
Полонені	63
Ранені	829

ФЛЬОТА:

Побільшено з 82.238 на	351.000
Убиті або вмерли від ран	144
Ранені	10
Нових кораблів збудовано	123
Нових кораблів законтрактовано	949
Чужодержавних кораблїв забрано на 1,138.000 тон.	

Один рік війни коштує округло $9.000,000.000.

Воєна робітнича комісія.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Президент Вілсон оповістив про формованє народної воєнної робітничої комісії для полагоджуваня всїх робітничих справ протягом війни. Членами сеї комісії є тісамі люди, які вробили робітничу політику правительства протягом війни. Предсїдателями комісії є бувший президент Вілїям Г. Тафт, представник капіталу, і Френк П. Велш, представник робітництва.

Мексико і Злучені Держави.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німеччина веде тепер велику кампанію в цїли поріжненя Мексика і Злучених Держав, як се заявив у сенатськім судовім комітеті др. Ірл Сперри, професор університету в Сиракюз, Н. Й. В Мексику є тепер німецька орґанїзація, яка має на цїли викликати війну між Злученими Державами і Мексиком, сказав др. Сперри. Сей сьвідок був занятий при правительственній роботї протягом останньої зими і мав доступ до міністерства справедливости. Сю його заяву обговорюють тепер урядники комітету. Мексиканська орґанїзація Німців, яка старається викликувати противоєнні неґодованя, є знана яко Союз Німецьких Горожан, казав комітетови др. Сперри. Німецькі сїти є розкинені по цілих Злучених Державах, як се є в кождім краю, заявив др. Сперри. Він каже, що в сїй державі є три філії Панґерманського Союза, а головну пропаґанду провадить др. Карло Петерс. Дальше він заявив, що церковні товариства пропаґують кайзеризм в Злучених Державах, а католицькі і протестантські сьвященики роблять богато в тім напрямі, аби вщіпити німецькі ідеї у своїх вірних. Др. Сперри твердить, що слїдуючі орґанїзації в Злучених Державах провадять німецьку пропаґанду: „Амерікен Ембарґо Конференс", „Френдс оф Піс", „Амерікен Нютраліти Ліґ", „Амерікен Індепенденс Юніон", „Амерікен Трот Сосаєти" і „Лейбор'с Нешенал Піс Кавнсіл".

Комунікація між Мексиком перервана.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Телефонічна комунікація між містами Злучених Держав і Мексика є перервана на протяг війни, як оповіщено урядово. Сю акцію зроблено на жадане телефонїчних компаній, а також і тому, щоби німецькі аґенти в Мексику не мали змоги довідати ся про рухи війск.

Сподївають ся, що зимова пшениця дасть 560,000.000 бушлів.

Міністерство рільництва обчислило на основі теперішного стану засівів, що зимова пшениця дасть що найменьше 560.-000.000 бушлів, а жито 86,000.-000 бушлів. Засїви зимової пшеницї після стейтів, в порівнаню з попередними роками, виносять: Індіяна 94%, Мізури 92%, Іллінойс 88%, Огайо 80%, Небраска 75%, Канзас 67%, Оклягома 63%.

Кольонізоване Каліфорнії.

Правительство каліфорнії рішило почати кольонізувати стейт. Виготовлено навіть плян, після якого охочим будеть ся давати не лише поле, але і всї потрібні господарські будинки. Чоловік, який схоче осїсти на такій фармі, мусить заплатити на початку третину всїх розходів, а решту може сплачувати протягом 36 лїт.

Дрібні вісти.

Комітет для заграничних справ при низшій палаті конґресу заявив, що над ірляндською справою не може бути публичного переслуханя, бо се пошкодило би державі у дальшім спільнім веденю війни з аліянтами. Резолюцію, щоби ірляндську справу обговорити публично в конґресі, внесли посли Мек-Кормік і Масон з Ілїнойс, панна Ранкін з Монтани, Кери з Вісконзін, Мек-Ловлін і Морін з Пенсильванії.

В Кірксвіл, Мізури, заборонено научати в школах німецьку мову.

Одну фабрику у Вілінґ, Вест Вірджінія, покарано за се, що затруднювала одного хлопця, який не мав 16 лїт житя. Стейтовий закон каже, що дїтий понизше 16 лїт житя можна брати до працї лише за дозволом шкільних властий.

Промисловий комісар Функ в Айові повідомив заряди усїх фабрик і заводів, що вони мусять донести йому про кождий нещасливий случай, який лучить ся в них; в противнім разї будуть строго карані.

Посол Тавнер вніс в нюйорськім соймі проєкт, аби фармерам платити по 5 долярів нагороди за кожде 1-річне телят.

Воєнно-промислова комісія стейту Ню Джерзи оповістила, що заборонено будувати всякі публичні доми, які не причиняють ся до корисного проваджєня війни.

Річний звіт зарядів середних шкіл (ґімназій) у Вест Вірджінії, вказує, що 23 ґімназії викинули научуванє німецької мови, а заступили її мовами французькою і еспанською.

ДОПИСИ.

З ROCHESTER. N. Y.

Поклик до місцевих Українців.

Читаємо всякі дописи з ріжних місцевостий в теперішну переломову хвилю позасновуваних комітетів, загально і з поодиноких сіл, для несеня помочи для потерпівших братів і сестер в старім краю.

Наша вітчина, люба Україна, зруйнована до непізнаня. Вона кличе до нас: Тату, мамо, брате, сестро, сину, доню! Поможіть нам! Ми днесь терпимо всякі недостатки, голод і холод, тож простягаємо до Вас, братя і сестри, свої висохлі руки і просимо Вас: поможіть, бо гинемо з голоду! Хлїба, хлїба нам дайте. Зимно нам доскулює, дайте нам поміч, одягніть нас, накорміть нас.

Представмо собі сей страшний образ тих вдів і сиріт, котрі власне днесь переживають таку страшну, в історії нечувану хвилю.

Тут в Рочестер, Н. Й., живе богато еміґрантів Українців з Рогатинщини і Калущини і тут таксамо декотрі села позавязували свої комітети, а іменно: Пуків, Путятинцї, Дібринів, Липиця горішна, Конюшки і Настащин, а таксамо і з Калущини з села Верхної і т. д., котрі до днесь уже мають на повисше згадану цїль зібрану поважну суму гроша — по кількасот долярів, котрі є зложені на банкових книжках на імена комітетів, вибраних кождою громадою, і надалі занимають ся збіркою, котру на себе наложили яко місячне оподаткованє в ріжних сумах, щоби придбати як найповажнїйшу суму гроша, заки тая чорна хмара просунеть ся, а кров перестане плисти ріками. Щобисьмо могли подбати як найскорщу поміч тим останкам, котрі останутъ при житю, котрим смерть голодова буде заглядати в очи і схоче їх змести з лиця землї та загнати передчасно до могили, до ряду упавших у тій страшній різні, яка днесь діеть ся в Европі.

Отож комітети з сіл, а іменно: Пуків, Путятинцї, Дібринів і Липиця горішна завязали центральний комітет, котрий має на цїли взаїмно помагати собі в так великім ділї. І в тій цїли загальний центральний комітет скликує загальні збори цїлої Рогатинщини, Калущини і инших повітів на неділю, 14. цьвітня б. р., о 2-гій годині пополудни, до галї при 345 Ремінґтон ул.,

Взиваєть ся всїх рочестерських Українців прибути на сї збори і там почути, в якій цїли той комітет є завязаний.

ЗА КОМІТЕТ:

Петро Климців, предс.;
Василь Лушишин, секр.;
Николай Грицак, касієр.